

таких сферах, як вихід на нові ринки [5], визначення напрямів НДДКР, стратегії ліцензування, злиття та поглинання, управління людськими ресурсами тощо.

Список використаних джерел:

1. Доклад 2017 г. о положении в области интеллектуальной собственности в мире – «Нематериальный капитал в глобальных цепочках создания стоимости» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wipo.int/publications/ru/details.jsp?id=4225&plang=RU>. – Назва з екрану.
2. Мировые показатели деятельности в области интеллектуальной собственности: в 2018 году число заявок на регистрацию патентов, товарных знаков и промышленных образцов достигло рекордных уровней [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wipo.int/pressroom/ru/articles/2019/article_0012.html. – Назва з екрану.
3. World Intellectual Property Indicators 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_941_2018.pdf. – Назва з екрану.
4. Грант Р.М. Современный стратегический анализ. 5-е изд. / Пер.с англ. Под. ред.. В.Н. Фунтова. – СПб.: Питер, 2011. – 560 с.: ил. – (серия «Классика МВА»).
5. Взаимодействие между законодательством об интеллектуальной собственности и конкурентным правом [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ictsd.org/bridges-news/%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%8B/news/%D0%B2%D0%B7%D0%B0%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B8%D0%B5-%D0%BC%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D1%83-%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D0%BC-%D0%BE%D0%B1-%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%BB%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D0%B9-%D1%81%D0%BE%D0%B1%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8-%D0%B8>. – Назва з екрану

Горова Ксенія

к.е.н., доцент кафедри менеджменту та оподаткування

Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ksenya.gf@gmail.com

МІСЦЕ УКРАЇНИ СЕРЕД КРАЇН ЛІДЕРІВ ВИРОБНИЧОГО АУТСОРСИНГУ

Анотація. В роботі розглянуто актуальність виходу вітчизняних промислових підприємств на світовий ринок виробничого аутсорсингу, виконано огляд літературних джерел з проблеми дослідження, розглянуто особливості та основні риси країн-лідерів ринку міжнародного аутсорсингу, розроблено рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку виробничого аутсорсингу

Ключові слова: виробничий аутсорсинг, промисловість, підприємство, глобалізація

Gorova Kseniia

PhD, Associate Professor

Management and Taxation Department

National Technical University "Kharkiv Polytechnic Institute"

ksenya.gf@gmail.com

THE PLACE OF UKRAINE AMONG THE COUNTRIES LEADERS OF MANUFACTURING OUTSOURCING

Abstract. The topicality of existing industrial enterprises to the world market of manufacturing outsourcing is considered, the review of literary sources on the researched issues is provided, specifics and main features of the countries-leaders of the international manufacturing outsourcing market are discovered, recommendations on the competitiveness of Ukraine in the international manufacturing outsourcing market are developed.

Keywords: manufacturing outsourcing, industry, enterprise, globalization

З активізацією глобалізаційних процесів в світі все більшого розвитку набувають форми міжнародної кооперації праці. Однією з таких форм можна вважати міжнародний аутсорсинг. Аутсорсинг - це сучасна форма організації бізнесу, що сприяє глобалізації світової економіки та створенню потужних віртуальних організацій навколо головного підприємства, що володіє торгівельною маркою або брендом та надає усі інші бізнес-процеси, включаючи виробництво, стороннім виконавцям, що зацікавлені в успіху спільної справи нарівні з замовником, на довгостроковій, платній основі з метою забезпечення ефективності діяльності, підвищення конкурентоспроможності та стійкості підприємства, а також його гнучкості відповідно до поточних зовнішніх умов [1]. На даний момент близько 300 000 бізнес-процесів щороку передаються в аутсорсинг. У 2018 році обсяги світового ринку аутсорсингу становили 85,6 млрд доларів, а дохід від аутсорсингу глобальних бізнес-

процесів (ВРО) у 2018 році склав 62 мільярди доларів. 59% підприємств США використовують аутсорсинг для зменшення своїх витрат [2].

Серед різноманітних видів аутсорсингу важливе місце займає виробничий аутсорсинг. Підприємства, що володіють відомими світовими брендами, розташовані, як правило, у державах з розвинутою економікою, передають на аутсорсинг окремі операції виробничого циклу або виробництво своєї продукції повністю в інші країни. Причиною є, по-перше, нижчий рівень оплати праці, в країнах, що розвиваються. Особливо це стосується Азійського регіону, що має значний досвід надання послуг з виробничого аутсорсингу. Через величезну виробничу базу та інвестиції в Азію в цьому регіоні спостерігається значний обсяг матеріальних та технологічних інновацій. Більшість країн цього регіону приваблюють потенційних замовників стимулюючи іноземні капіталовкладення сприятливими податковими режимами, інфраструктурними проектами та державними інвестиціями. Багато країн також мають більш слабкі екологічні норми, що є привабливим для певних галузей. Виробничі операції на зовнішніх ринках також забезпечують легкий доступ до цих ринків та інших країн, що знаходяться поблизу. Зважаючи на це, Україна має добрі передумови щодо успішного виходу на світовий ринок виробничого аутсорсингу. Тому необхідним є дослідження успіху країн на ринку виробничого аутсорсингу, порівняння України з країнами-лідерами ринку, визначення її конкурентних переваг та слабких сторін.

Дослідженням світового ринку аутсорсингу займалося багато закордонних вчених та дослідницьких організацій. Фірма Tholons, що надає послуги з глобалізації бізнесу та інвестиційного консалтингу, складає щорічний рейтинг Top 100 регіонів постачальників аутсорсингових послуг [3]. Міневич М. та Рітчер Ф. Дж. склали рейтинг країн за їх привабливістю як постачальників аутсорсингових послуг [4]. Агенцією Atkearney щорічно видається Global Services Location Index, за яким країни отримують ранг за їх привабливістю для розміщення аутсорсингових замовлень [5]. Central and Eastern European Outsourcing Association вивчала поділ праці на міжнародному ринку ІТ-аутсорсингу [6]. Багато уваги цій проблемі було приділено й вітчизняними вченими, серед яких Глянева О.І., Дергачова В.В., Кулиняк І.Я., Маленко О.Б., Литвинюк А.Ю., Ніколенко О.В., Островерха Д.В., Сапігура С.О., Тронько В.В. та інші [7-13]. Вчені розглядали розвиток ринку міжнародного аутсорсингу, значення аутсорсингу у сучасному глобальному поділі праці, важливість застосування аутсорсингу при виході підприємств на світовий ринок.

Найбільш популярною країною для розміщення аутсорсингових замовлень вже багато років залишається Індія, яка пропонує велику кількість англомовних кваліфікованих кадрів

з низьким рівнем оплати праці. У березні 2018 року в Індії було розміщено понад 1140 глобальних внутрішньофірмових центрів, які дозволяють майже половині перших 500 світових компаній працювати в Індії. Одним з таких центрів є Глобальний сервісний центр Barclays, в якому вже працюють понад 16 000 людей. Ще однією ознакою лідерської ролі Індії в ланцюжку вартості є те, що індійські ІТ-компанії та компанії ITES створили понад 1000 центрів доставки приблизно в 80 різних країнах, і близько 75 відсотків світових діджитал спеціалістів проживає в Індії.

Ще одним потужним гравцем на ринку аутсорсингу є Китай. Китай, відомий тим, що має найбільше населення з низьким рівнем оплати праці. Проте, порівняно з Індією, рівень володіння англійською мовою є значно нижчим. Перевагою Китаю є інноваційність країни та наявність матеріально-технічної бази як для надання послуг з виробництва продукції, так і для проведення науково-дослідних робіт. Китай відомий послугами з різних типів аутсорсингу, в тому числі виробничого, ІТ, контактних центрів. У квітні 2019 року компанія Microsoft оголосила, що незабаром відкриє найбільшу в світі лабораторію штучного інтелекту в Шанхаї. Компанія Shanghai Transcosmos Marketing Services Co відкрила новий контактний центр у Сіань - перший центр на заході Китаю та дев'ятий центр у країні.

Малайзія входить до трійки світових лідерів країн-аутсорсерів. Малайзія, відома своїми економічно вигідними та орієнтованими на цінність послугами, зможе залишатися ключовим конкурентом серед сегментів ВРО (Аутсорсинг бізнес-процесів), SI (Системна інтеграція) та ІТ-консалтинг. Малайзія складає майже 1,7 відсотка всього ринку ВРО в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. На відміну від Китаю та Індії Малайзія має нижчу кваліфікацію персоналу, що знижує її привабливість.

Також серед світових лідерів аутсорсингу можна виділити В'єтнам, США, Тайланд, Великобританію, Бразилію, Філіппіни, Індонезію, Болгарію, Чилі, Японію, Естонію, Колумбію, Єгипет, Німеччину, Литву, Росію, Перу.

Україна також може стати помітним гравцем на світовому ринку аутсорсингу. Це зумовлено наявністю великої кількості кваліфікованих кадрів, покращенням інфраструктури та показників ділового середовища. Проте, на даний момент Україна є відомою лише на ринку ІТ-аутсорсингу. Але зважаючи на значну матеріальну базу та велику кількість промислових підприємств, історія яких почалася ще за часів СРСР, вона має всі шанси увійти на ринок виробничого аутсорсингу.

Спираючись на світовий досвід, можна виділити такі рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності України на світовому ринку виробничого аутсорсингу:

- підвищення рівня володіння англійською мовою;

- забезпечення безперервного навчання та підвищення кваліфікації працівників інженерних та робітничих спеціальностей;
- оновлення матеріально-технічної бази промислових підприємств;
- впровадження інновацій у діяльність промислових підприємств, запровадження програм державної підтримки інноваційних проектів;
- розвиток транспортного сполучення, засобів комунікації, забезпечення доступу до швидкісного Інтернету;
- запровадження програм популяризації промислових підприємств на світовому ринку.

Зважаючи на сприятливі передумови та реалізацію запропонованих рекомендацій, українські промислові підприємства зможуть конкурувати з підприємствами країн Азії при заключенні аутсорсингових контрактів з країнами ЄС завдяки географічному розташуванню. Це дозволить залучити інвестиції, провідні досягнення науково-технічного прогресу, досвід розвинутих країн та вивести українську промисловість на новий щабель розвитку.

Список використаних джерел:

1. Горова К.О. Визначення поняття аутсорсингу в сучасних умовах глобалізації та віртуалізації економіки / К.О. Горова // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва : збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. - 2014. - №2 (7), Т. 2. - С. 63 - 70.
2. Vojinovic I. 20 Outsourcing Statistics to Guide Your HR Decisions [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.smallbizgenius.net/by-the-numbers/outsourcing-statistics/>
3. Top 100 Outsourcing Destinations [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.tholons.com
4. Minevich M. Global Outsourcing Report 2005 / Minevich M., Richter F.J. - New York : Going Global Ventures Inc., 2005. - 48 p.
5. Digital Resonance: The New Factor Impacting Location Attractivenessю 2019 Global Services Location Index (GSLI) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.atkearney.com/digital-transformation/gsli>
6. IT Outsourcing News from Central and Eastern Europe [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://itonews.eu>

7. Сапігура С.О. Сутнісно-дефінітивне визначення міжнародного виробничого аутсорсингу / С. О. Сапігура // Інноваційна економіка. - 2016. - № 1-2. - С. 198-205.
8. Тронько В.В. Переваги та недоліки аутсорсингу в контексті інтеграції підприємств у міжнародний ринок інформаційно-комунікаційних послуг / В. В. Тронько // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. - 2009. - Вип. 4. - С. 78-90.
9. Ніколенко О.В. Розвиток міжнародного аутсорсингу в контексті посткризових процесів / О. В. Ніколенко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - 2012. - Вип. 110(2). - С. 164-166.
10. Литвинюк А.Ю. Значення офшорингу та аутсорсингу у сучасному глобальному поділі праці / А. Ю. Литвинюк // Актуальні проблеми міжнародних відносин. - 2012. - Вип. 110(2). - С. 162-163.
11. Кулиняк І.Я. Тенденції розвитку світового ринку аутсорсингу / Кулиняк І.Я., Глянцева О.І. // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. –Вип. 24.2. – С. 259 – 264.
12. Маленко О. Б. Роль аутсорсингу в міжнародному бізнесі / О. Б. Маленко // Сучасні питання економіки і права. - 2012. - Вип. 2. - С. 56-59.
13. Дергачова В. В. Роль та значення міжнародного аутсорсингу: зарубіжний досвід та перспективи його впровадження в Україні / В. В. Дергачова, Д. В. Островерха // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". - 2017. - № 14. - С. 93-99.

Данилевич Наталія,
к.т.н., доцент кафедри управління персоналом та економіки праці
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
n.danilevych@gmail.com

Щетініна Людмила,
к. е. н, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
sludval@ukr.net

Ващенко Євгеній,
студент факультету управління персоналом, соціології та психології
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
super.vashchenko@ukr.net

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ